



# DAVLAT XIZMATCHILARIGA INGLIZ TILINI O'RGATISHDA SUN'iy INTELLEKTNING AHAMIYATI

**PhD E.T.Tursunnazarova**

*O'zDJTU "TARJIMONLIK" fakulteti*

*Ingliz tili amaliy tarjima kafedrasini dotsenti,*

**Annotatsiya:** Globalizatsiya va raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi natijasida davlat xizmati xodimlarining chet tillarini, ayniqsa, ingliz tilini bilish darajasi muhim ahamiyat kasb etmoqda. Davlat boshqaruvida samarali muloqotni ta'minlash, xalqaro hamkorlikni rivojlantirish va zamonaviy bilimlarga ega bo'lish uchun ingliz tilini o'rganish zaruriyatga aylandi. Ushbu jarayonda sun'iy intellekt (SI) texnologiyalaridan foydalanish ta'lim sifatini oshirish, shaxsiy yondashuvni yo'lga qo'yish va o'quv jarayonini tezlashtirish imkonini beradi.

**Kalit so'z:** individual yondashuv, avtomatlashtirilgan test, tarjima, terminologik moslashtirish, virtual texnologiya, reallik texnologiyalari

**Abstract:** Due to globalization and the rapid advancement of digital technologies, proficiency in foreign languages, particularly English, among government officials is becoming increasingly crucial. Learning English is essential for effective communication in public administration, promoting international cooperation, and acquiring modern knowledge. Utilizing artificial intelligence (AI) techniques in this process enhances the quality of education, facilitates personalized learning, and expedites the learning process.

**Keywords:** individualized approach, automated assessment, translation, term adaptation, virtual technology, augmented reality.

**Аннотация:** В связи с глобализацией и стремительным развитием цифровых технологий знание иностранных языков, в частности английского, государственными служащими приобретает все большее значение. Изучение английского языка необходимо для эффективной коммуникации в сфере государственного управления, содействия международному сотрудничеству и приобретения современных знаний. Использование методов искусственного интеллекта (ИИ) в этом процессе повышает качество образования, облегчает индивидуальное обучение и ускоряет процесс обучения.

**Ключевые слова:** индивидуальный подход, автоматизированная оценка, перевод, адаптация терминов, виртуальные технологии, дополненная реальность.



Davlat xizmati xodimlariga ingliz tilini o‘rgatishda sun’iy intellektning ahamiyati beqiyosdir. SI yordamida individual yondashuv, interaktiv suhbat imkoniyatlari, real vaqt rejimida baholash va o‘quv jarayonining avtomatlashtirilishi ta’milanadi. SI texnologiyalaridan foydalanish ingliz tilini o‘rgatish jarayonida quyidagi ustunliklarni taqdim etadi:

### **1. Individual yondashuvni ta’minalash**

An’anaviy o‘qitish uslublari barcha o‘rganuvchilarga bir xil yondashishni talab qiladi. Biroq SI asosidagi ta’lim platformalari har bir o‘rganuvchining darajasi, qiziqishlari va o‘rganish tezligiga mos ravishda shaxsiy ta’lim dasturlarini ishlab chiqishi mumkin. Masalan, Duolingo, Memrise, LingQ kabi ilovalar har bir foydalanuvchining bilish darajasiga mos topshiriqlarni taklif qiladi.

### **2. Nutq ko‘nikmalarini rivojlantirish**

Davlat xizmatchilariga ingliz tilini o‘rganishda eng muhim mahoratlardan biri og‘zaki muloqot qobiliyatidir. SI yordamida ovozli yordamchilar (ChatGPT, Google Assistant, Siri) va virtual suhbatdosh botlar orqali interaktiv mashg‘ulotlar tashkil etish mumkin. Bu esa tilni jonli muloqot orqali o‘rganishga yordam beradi.

### **3. Tarjima va terminologik moslashtirish:**

Davlat xizmatida ishlaydigan xodimlar uchun maxsus atamalarni o‘rganish muhim. SI asosida ishlaydigan DeepL Translator, Google Translate, Reverso Context kabi vositalar sinxron tarjima qilish va kontekst bo‘yicha to‘g‘ri atamalarni tanlashda yordam beradi. Bundan tashqari, SI asosidagi chat-botlar davlat boshqaruvida ishlatiladigan maxsus terminlarni tushunishga va ulardan foydalanishga ko‘maklashadi.

### **4. Avtomatlashtirilgan test va baholash tizimlari:**

SI asosida ishlab chiqilgan ta’lim tizimlari o‘rganuvchilarning bilim darajasini baholashda ham samarali hisoblanadi. Masalan, IELTS Indicator, TOEFL Practice Online, Cambridge English Test kabi tizimlar ingliz tilidan bilimlarni real vaqtida tekshiradi va tahlil qiladi. SI yordamida grammatik xatolar avtomatik aniqlanib, to‘g‘ri takliflar beriladi.

### **5. Virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari**

Virtual reallik (VR) va kengaytirilgan reallik (AR) texnologiyalari ingliz tilini o‘rganishni yanada qiziqarli va samarali qiladi. Masalan, SI yordamida ishlab chiqilgan VR ilovalar orqali davlat xizmatchilari real hayotdagi muhitda ingliz tilida suhbatlashishni mashq qilishlari mumkin. Mondly VR, Google Expeditions kabi vositalar bunday imkoniyatlarni taqdim etadi.



Bunday texnologiyalar davlat xizmatchilarining ingliz tilida erkin muloqot qilish qobiliyatini oshirish bilan birga, ularning xalqaro maydondagi raqobatbardoshligini ham mustahkamlaydi. Shu bois, SI texnologiyalaridan keng foydalanish davlat xodimlarining til kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

### **Foydalaniłgan adabiyotlar:**

1. Bates, A. W. (2019). *Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning*. BCcampus.
2. Luckin, R., Holmes, W., Griffiths, M., & Forcier, L. B. (2016). *Intelligence Unleashed: An Argument for AI in Education*. Pearson.
3. Reinders, H., & Darasawang, P. (2021). *Innovation in Language Learning and Teaching: The Case of Artificial Intelligence*. Palgrave Macmillan.
4. Haleem, A., Javaid, M., Khan, I. H., & Suman, R. (2022). “Understanding the Role of Artificial Intelligence in English Language Learning.” *Journal of Educational Technology Systems*, 51(1), 45-62.
5. Selwyn, N. (2019). *Should Robots Replace Teachers? AI and the Future of Education*. Polity Press.
6. Chaudhary, S. (2023). “AI-Powered Chatbots for Language Learning: A Comparative Analysis.” *International Journal of Language & Linguistics*, 10(2), 78-92.
7. Cambridge University Press (2022). *AI and Language Learning: A Guide for Educators*. Cambridge ELT.
8. Brown, H. D. (2020). *Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy*. Pearson Education.
9. Kukulska-Hulme, A. (2020). “Mobile-Assisted Language Learning with AI: Future Directions.” *ReCALL*, 32(3), 269-287.
10. Duolingo Research (2021). “How AI is Transforming Language Learning.” *Duolingo Blog*.